

Sygn. akt I ACa 820/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Joanna Kurpierz
Sędziowie :	SA Lucyna Świdorska-Pilis SO del. Ewa Solecka (spr.)
Protokolant :	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2016 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa W. S.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej w K.

o uchylenie uchwał

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 28 kwietnia 2015 r., sygn. akt I C 316/14

1) oddala apelację;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. Ewa Solecka	SSA Joanna Kurpierz	SSA Lucyna Świdorska-Pilis
----------------------	---------------------	----------------------------

IACa 820/15

UZASADNIENIE

W. S., po modyfikacji swego stanowiska, domagał się stwierdzenia nieważności uchwały nr (...) Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej w K. z dnia 17 czerwca 2014 r., ewentualnie uchylenia uchwał:

nr (...) podjętej przez Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Mieszkaniowej w K. w dniu 17 czerwca 2014 r. oraz Rady Nadzorczej nr (...) z dnia 31 marca 2014 r. Pismem z dnia 20 października 2014 r.

Pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa w K. wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Częstochowie :

1. oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr(...) Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej w K. z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie odwołania od uchwały Rady Nadzorczej Nr (...) z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie wykluczenia powoda W. S. z rejestru członków Spółdzielni Mieszkaniowej w K.;
2. uchylił uchwałę nr(...) Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej w K. z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie odwołania od uchwały Rady Nadzorczej Nr (...) w sprawie wykluczenia powoda W. S. z rejestru członków Spółdzielni Mieszkaniowej w K. oraz uchwałę Rady Nadzorczej Nr (...) z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie wykluczenia powoda z rejestru członków Spółdzielni Mieszkaniowej w K.;
3. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 397 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie powyższe oparł Sąd na następujących ustaleniach i zważeniach:

W dniu 26 sierpnia 2013 roku grupa 53 członków Spółdzielni Mieszkaniowej w K. podpisała pismo skierowane do Zarządu pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej i jej Rady Nadzorczej, w którym domagała się przygotowania na Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni szeregu informacji związanych z działalnością pozwanej Spółdzielni, w szczególności w zakresie jej działalności finansowej.

Pismem z dnia 31 grudnia 2013 roku Rada Nadzorcza i Zarząd pozwanej Spółdzielni poinformowały jej członków, iż w dniu 20 grudnia 2013 roku zakończone zostały czynności kontrolne związane z jej lustracją oraz o tym, iż w protokole z lustracji brak jest stwierdzeń o rażących nieprawidłowościach w funkcjonowaniu pozwanej. W piśmie z dnia 25 lutego 2014 roku powód i inny członek pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej zwrócili się, wskazując, iż działają w imieniu kilkudziesięciu innych członków, do jej Zarządu o udzielenie informacji, dlaczego nie został wyznaczony termin Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. W piśmie wskazano, iż zarówno Rada Nadzorcza, jak i Zarząd wcześniej zadeklarowali chęć zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni, o czym poinformowano publicznie, a jednak do zwołania tego zgromadzenia nie doszło. Autorzy pisma wskazali także, iż brak jest ze strony organów statutowych pozwanej reakcji na zalecenia pokontrolne. Powód wraz z drugim autorem pisma zarzucili, jakoby Statut pozwanej przedstawiony do lustracji był dokumentem podrobionym i różnił się treścią od statutu złożonego w Sądzie Rejestrowym między innymi w zakresie wpisów o funduszu socjalnym dla pracowników, o czym, jak wskazano w piśmie, powiadomiony został podmiot przeprowadzający kontrolę – Związek (...) w W.. W piśmie wskazano, iż jego autorzy „oczekują na (...) decyzje w dotyczące zwołania Walnego Zgromadzenia i rozliczenia oszustw we własnym gronie” ze wskazaniem, iż brak reakcji skutkował będzie zawiadomieniem organów ścigania. W piśmie zarzucono także, iż Rada Nadzorcza pozwanej nie wykonywała należycie swoich funkcji i nie nadzorowała w prawidłowy sposób pracy jej Zarządu. Autorzy pisma wyrazili również oczekiwanie dokonania wnikliwego przeglądu dokumentów Spółdzielni Mieszkaniowej za okres ostatnich pięciu lat oraz wyliczenia kwot, jakie powinni zwrócić do kasy Spółdzielni Mieszkaniowej jej pracownicy z tytułu przywłaszczenia nieuzasadnionych korzyści, a także wskazania, jakie kary zostaną względem tych pracowników wymierzone. W piśmie poinformowano również, iż znaczna część członków pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej opowiadać będzie się za wymianą pracowników administracji pozwanej oraz za odwołaniem jej Rady Nadzorczej.

Uchwałą z dnia 31 marca 2014 roku Rada Nadzorcza pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej w K. dokonała wykluczenia powoda W. S. z rejestru członków pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej. W uzasadnieniu powyższej uchwały wskazano, iż powód działał na szkodę pozwanej poprzez:

1. zarzucanie statutowym organom Spółdzielni nie popartych żadnymi dowodami bezprawnych działań, opisywanych w jego skargach rozpatrywanych w trakcie lustracji Spółdzielni Mieszkaniowej w K., które w piśmie z dnia 10 lutego 2014 roku autorstwa Prezesa Związku (...) określone zostały jako bezzasadne,
2. ponowione w piśmie z dnia 25 lutego 2014 roku, adresowanym do obecnego Zarządu pozwanej, opisane w skargach kierowanych do Związku (...) nieprawdziwe i nie poparte żadnymi dowodami oskarżenia pracowników pozwanej o przywłaszczenie majątku, mimo iż przeprowadzona lustracja nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie,
3. bezprawne wymuszanie na obecnym Zarządzie pozwanej wyciągnięcia konsekwencji służbowych i karanie pracowników administracji pozwanej bez wskazania żadnych dowodów oraz pominięciu zasady domniemania niewinności,
4. ponowione w piśmie z dnia 25 lutego 2014 roku, adresowanym do Zarządu pozwanej, a opisane uprzednio w skardze przesłanej do Związku (...) bezprawne zarzuty posługiwania się wadliwym statutem, mimo iż przeprowadzona lustracja nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie,
5. bezpodstawne i sprzeczne z prawem żądanie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, pomimo wyjaśnienia tej sprawy podczas lustracji przez przedstawicieli niezależnego organu, to jest Związku (...),
6. bezpodstawne i sprzeczne z prawem żądanie odwołania Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej w K.,
7. ponowione w piśmie z dnia 25 lutego 2014 roku, adresowanym do obecnego Zarządu pozwanej bezpodstawne i sprzeczne z prawem żądania, po zakończonej lustracji przeprowadzonej przez przedstawicieli Związku (...), ponownej kontroli dokumentacji księgowej do pięciu lat wstecz, mimo iż przeprowadzona lustracja nie wykazała nieprawidłowości w zakresie dokumentacji księgowej,
8. ponowione w piśmie z dnia 25 lutego 2015 roku adresowanym do obecnego Zarządu pozwanej, a opisane uprzednio w skardze przesłanej do Związku (...), nie popartych żadnymi dowodami zarzutów rzekomych oszustw, których dopuszczono się w pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej, mimo iż lustracja nie wykazała żadnych rażących nieprawidłowości,
9. ponowione w piśmie z dnia 25 lutego 2015 roku, adresowanym do obecnego Zarządu pozwanej, a uprzednio przesłane do Związku (...) żądanie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i odwołania obecnych organów pozwanej popierane przez osoby podpisane na liście załączonej do tego pisma (listę tę podpisały między innymi osoby posiadające zadłużenie czynszowe, których głównym celem jest zgłaszanie wniosków o odwołanie organów statutowych pozwanej, w celu uniemożliwienia windykacji należności czynszowych),
10. ponowione w piśmie z dnia 25 lutego 2015 roku, adresowanym do obecnego Zarządu pozwanej, a uprzednio przesłane do Związku (...), żądaniu zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i odwołania obecnych organów pozwanej popierane rzekomo przez osoby podpisane na liście załączonej do tego pisma, podczas gdy w rzeczywistości na liście tej znajduje się między innymi podpis osoby zmarłej,
11. ponowione w piśmie z dnia 25 lutego 2015 roku, adresowanym do obecnego Zarządu pozwanej, a uprzednio przesłane do Związku (...) żądanie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i odwołania obecnych statutowych organów pozwanej popieranym przez jednego członka Spółdzielni Mieszkaniowej, który narusza obowiązek określony w § (...) statutu pozwanej,
12. ponowione w piśmie z dnia 25 lutego 2015 roku, adresowanym do obecnego Zarządu pozwanej, a uprzednio przesłane do Związku (...) żądanie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i odwołania obecnych statutowych organów pozwanej popieranym przez jednego członka Spółdzielni Mieszkaniowej, który działa na szkodę Spółdzielni w ten sposób, że nie uiszcza opłaty za zajmowane samowolnie dodatkowe pomieszczenie piwniczne, pozbawiając co najmniej od trzech lat pozwaną należnych jej pożytków.

Od powyższej uchwały powód wniósł odwołanie do Walnego Zgromadzenia Członków pozwanej Spółdzielni. W dniu 17 czerwca 2014 roku Walne Zgromadzenie Członków pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej podjęło uchwałę nr (...) utrzymującą w mocy uchwałę Rady Nadzorczej nr (...) z dnia 31 marca 2014 roku w sprawie wykluczenia powoda z rejestru członków pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej. Powód uczestniczył w obradach Walnego Zgromadzenia i składał przed nim wyjaśnienia. Pismem z dnia 30 czerwca 2014 roku powód został poinformowany o podjęciu przez Walne Zgromadzenie Członków pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej nr(...) z dnia 17 czerwca 2014 roku w przedmiocie wykluczenia go z rejestru członków Spółdzielni.

Wobec powyższych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy uznał, wskazując na treść art. 189 kpc, art 42 § 2 i art. 24 § 4 ustawy prawo spółdzielcze, że nie zasługiwało na uwzględnienie żądanie pozwu dotyczące stwierdzenia nieważności uchwały nr (...) Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej w K. z dnia 17 czerwca 2014 roku, albowiem pomimo istnienia uchybień formalnych przy podejmowaniu obu zaskarżonych uchwał, powód nie wykazał, aby mogły one mieć jakikolwiek wpływ na treść podjętych uchwał. W tej sytuacji brak było podstaw do przyjęcia, aby podjęte uchwały były sprzeczne z prawem, a przez to nieważne, w związku z czym żądanie pozwu w przedmiocie ustalenia nieważności tych uchwał podlegało oddaleniu.

W ocenie Sądu Okręgowego na uwzględnienie zasługiwało natomiast roszczenie ewentualne. Uchybienia formalne, które miały miejsce przy uchwalaniu zaskarżonych uchwał pozostawały bez wpływu na ich treść, a tym samym nie mogły być również podstawą żądania ich uchylenia. Odmiennie przedstawia się kwestia oceny merytorycznej podjętych uchwał, które zdaniem Sądu Okręgowego w sposób oczywisty zmierzały do pokrzywdzenia powoda, a ponadto sprzeczne były z postanowieniami Statutu pozwanej w zakresie w jakim precyzował on podstawy do wykluczenia powoda z pozwanej Spółdzielni.

Zgodnie z § (...) statutu pozwanej wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić w wypadku, gdy z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w Spółdzielni nie da się pogodzić z dobrymi obyczajami, w szczególności gdy członek: świadomie działa na szkodę Spółdzielni lub jej interesom, uporczywie narusza postanowienia statutu, regulaminów i innych uchwał organów Spółdzielni, uporczywie uchyla się od wykonywania istotnych zobowiązań wobec Spółdzielni, a w szczególności zalega z opłatami związanymi z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na jego lokal, eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości stanowiących mienie Spółdzielni, wykracza w sposób rażący lub uporczywy przeciwko porządkowi domowemu czyniąc uciążliwym korzystanie z innych lokali.

Pozwana nie wykazała w żaden sposób, aby powód działał na jej szkodę. Co więcej, w ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do przyjęcia, aby wskazane w uzasadnieniu zaskarżonych uchwał działania powoda nosiły znamiona bezprawnej działalności na szkodę pozwanej. Fakt sporządzenia i podpisania przez powoda pisma, w którym zarzuca on organom Spółdzielni popełnienie przestępstw na szkodę Spółdzielni nie może zostać uznane za świadome działanie na szkodę Spółdzielni. Z treści sporządzonego przez powoda pisma wynika jednoznacznie, iż jego działanie, w jego subiektywnym przekonaniu, było działaniem na rzecz Spółdzielni zmierzającym do zachowania przejrzystości gospodarki finansowej spółdzielni i ukrócenia domniemanych działań mających na celu wzbogacenie kosztem Spółdzielni. Faktem jest, iż pismo z dnia 25 lutego 2014 roku współautorstwa powoda zawiera sformułowania przekraczające ramy dopuszczalnej krytyki organów spółdzielni i insynuacje dotyczące rzekomo popełnionych przestępstw, jednak w ocenie Sądu nieuzasadnione jest utożsamianie tej niestosowności z umyślnymi działaniami na szkodę Spółdzielni. Bez znaczenia dla oceny powyższej kwestii pozostają wnioski polustracyjne przyjęte przez Związek (...) w W., gdyż pozwana w żaden sposób nie wykazała, aby były one znane powodowi. Generalną wymową pisma powoda jest żądanie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni w celu dokonania kontroli jej działalności, co jest prawem członkowskim powoda, którego realizowanie nie mogło stanowić działania na szkodę pozwanej. Podkreślić należy również, iż nawet w przypadku, gdyby przedmiotowe działanie powoda było działaniem przynoszącym szkodę Spółdzielni, to pozwana w żaden sposób nie wykazała, aby działanie to było przez powoda zawinione - troska o przejrzystość i prawidłowość gospodarki finansowej pozwanej była interesem powoda, a pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów na okoliczność, aby kierowały nim jakiejkolwiek inne motywy.

Co do zarzutów polegających na bezprawnym wymuszaniu na obecnym Zarządzie pozwanej wyciągnięcia konsekwencji służbowych i karania pracowników administracji pozwanej bez wskazania żadnych dowodów Sąd pierwszej instancji stwierdził, że wobec faktu braku bezprawności formułowania przez niego zarzutów dotyczących nieprawidłowości w funkcjonowaniu pozwanej, brak jest również bezprawności żądania wyciągnięcia konsekwencji wobec osób za domniemane nadużycia odpowiedzialnych. Powód jako członek pozwanej ma prawo aktywnego uczestniczenia w jej działalności. Żądanie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni nie jest żądaniem bezprawnym, a jedynie niewiążącym dla Zarządu. Zarząd nie ma obowiązku żądania takiego uwzględnić, co nie oznacza, iż choćby pojedynczy członek Spółdzielni nie ma prawa występować z podobną inicjatywą. Niezrozumiałe jest, w jaki sposób złożenie żądania zwołania Walnego Zgromadzenia Członków mogłoby stanowić działanie na szkodę pozwanej Spółdzielni. Podobnie ocenić należy formułowane przez powoda postulaty odwołania członków organów Spółdzielni i przeprowadzenia kontroli działalności Spółdzielni. Prawo kontroli działalności Spółdzielni i prawo żądania odwołania jej organów są statutowymi prawami członka Spółdzielni – inną rzeczą jest to, czy wniosek pojedynczego członka Spółdzielni obligował organy pozwanej do podejmowania jakichkolwiek działań zmierzających do odwołania członków organów lub przeprowadzenia ponownej kontroli, tym niemniej w żaden sposób działanie to nie może zostać uznane za wymierzone w pozwaną, a tym samym stanowić umyślnego działania na jej szkodę. Pozwana nie przedstawiła również żadnych dowodów na poparcie okoliczności, aby powód w sposób bezumowny korzystał z jakiegokolwiek pomieszczenia pozostającego w zasobach pozwanej. Ponadto, pozwana nie upatruje działania powoda na swoją szkodę w samym domniemanym bezprawnym zajmowaniu pomieszczenia, lecz w domaganiu się przez powoda zwołania Walnego Zgromadzenia Członków pozwanej Spółdzielni oraz odwołania członków jej aktualnych organów.

Sąd Okręgowy stwierdził, że pozwana w żaden sposób nie wykazała, aby to powód zbierał podpisy na listach załączonych do pisma z dnia 26 sierpnia 2013 roku. Nawet jednak, gdyby hipotetycznie przyjąć, iż rzeczywiście powód był inicjatorem sporządzenia przedmiotowego pisma, to i tak jego działaniu nie sposób byłoby przypisać znamienia bezprawności. Bez znaczenia dla oceny zgodności z prawem działań powoda jest w szczególności podpisanie przedmiotowego pisma między innymi przez osobę posiadającą zadłużenie względem pozwanej. Po pierwsze stwierdzić należy, iż pozwana nie wykazała, aby powód miał świadomość, iż osoba podpisana pod pismem jest dłużnikiem pozwanej z tytułu zaległości czynszowych, po wtóre osoba posiadająca zaległości czynszowe, do czasu jej ewentualnego wykluczenia lub wykreślenia z rejestru członków Spółdzielni posiada pełnię praw członkowskich, w tym również prawo popierania postulatów zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, czy odwołania członków organów pozwanej, a działania takie nie mogą być uznane za bezprawne.

Reasumując, Sąd pierwszej instancji uznał, iż pozwana nie wykazała, aby wskazane w uzasadnieniach zaskarżonych uchwał działania powoda były działaniami na szkodę pozwanej, co implikowało stwierdzenie, iż zaskarżone uchwały w przedmiocie wykluczenia powoda z rejestru członków pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej pozbawione były podstaw faktycznych i zapadły z oczywistym pokrzywdzeniem powoda. Sąd Okręgowy kategorycznie wskazał, iż w jego ocenie działalność pozwanej w związku z wykluczeniem powoda z rejestru jej członków nakierowana była na pozbycie się niewygodnego członka, dążącego do realizacji przysługujących mu praw statutowych i kontroli działalności pozwanej. Bez względu na trafność zarzutów powoda, pozwana nie wykazała, aby formułowane były one w złej wierze, a tym samym aby mogły zmierzać do wyrządzenia jej szkody. Mając na uwadze powyższe uwzględniono żądanie pozwu w zakresie uchylenia zaskarżonych uchwał w oparciu o art. 42 § 4 ustawy prawo spółdzielcze.

O kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 kpc.

Pozwana wniosła apelację od powyższego wyroku, zaskarżając go w części, co pkt. 2 i 3. Zarzuciła :

I. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na wynik sprawy, w szczególności:

1. art. 233 kpc przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na:

a) pominięciu istotnej części materiału dowodowego tj. fragmetów pisma z dnia 26 sierpnia 2013r. którego autorem był m.in powód w których stwierdzono, że z „inspiracji prezesa S. podniesiono składkę członkowską do 900 zł, jest to kwota zaporowa a cynicznie wprowadzona aby jakiś mądrzejrzy członek nie został wybrany do R.N. i nie pozwolił na samowładztwo prezesowi /szykował sobie posadę już do emerytury/” oraz że „zastrzegamy sobie w przypadku braku reakcji po 14 dniach /ogłoszenia na tablicach o terminie N.W.Z./ zgłoszenie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w stosunku do Zarządu S.M. oczywiście do prokuratury”, z których to fargmentów wynika, że powód działał w złej wierze, jako że już wówczas chciał skompromitować zarząd pozwanej, oskarżając prezesa zarządu pozwanej o „samowładztwo i szykowanie sobie posady już do emerytury” oraz kierował wobec członków zarządu groźbę bezprawną w rozumieniu art. 115 § 12 kk;

b) pominięciu istotnej części materiału dowodowego tj. fagmentu pisma z dnia 25 lutego 2014r. dotyczącego stwierdzenia o „knowaniach byłego zarządu i R.N....”, faktu ponowienia w tym piśmie groźby bezprawnej wobec zarządu pozwanej przez stwierdzenie, że „brak reakcji Państwa w ciągu 14 dni spowoduje zgłoszenie tych oszustw do odpowiednich organów ścigania”, a w dodatku pominięcia zawartego w rzezonym piśmie stwierdzenia, z którego jednoznacznie wynika, że powód wraz ze Z. K. byli autorami także pisma z dnia 26 sierpnia 2013r., jako że prosili również o przygotowanie - ”odpowiedzi napytania które były załączone do poprzedniego naszego pisma o zwołanie N.W.Z.” (i jednocześnie pismo z dnia 26 sierpnia 2013r. załączyli do pisma z dnia 25 lutego 2014r.);

c) pominięciu istotnej części materiału dowodowego tj. zeznań J. Z., z których wynika, że osoba ta nigdy nie podpisywała się pod żądaniami powoda dotyczącymi zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, a jednak jej podpis figuruje na jednej z list podpisów członków pozwanej rzekomo popierających powoda, załączonej do pisma z dnia 26 sierpnia 2013r., a tym samym bezpodstawnym odmówieniu wiarygodności i mocy dowodowej przedstawionego przez pozwaną dowodu, podczas gdy zeznania te były logiczne, wzajemnie się uzupełniały, nie stały w sprzeczności z istotną częścią materiału dowodowego zebranego w sprawie, a do tego wносиły istotne elementy do sprawy, a to m.in., że przez załączenie ww. listy podpisów powód chciał wprowadzić zarząd pozwanej w błąd co do liczby popierających go osób w kwestii domagania się zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jak również były dowodem na bezprawność działania powoda bowiem powód posłużył się podrobiony dokumentem w rozumieniu art. 273 kk;

d) pominięciu istotnej części materiału dowodowego tj. zeznań M. O., podczas gdy zeznania te były logiczne, wzajemnie się uzupełniały, nie stały w sprzeczności z istotną częścią materiału dowodowego zebranego w sprawie, a do tego wносиły istotne elementy do sprawy, a to m.in. jednoznacznie wskazywały, na to że działania powoda podejmowane były na szkodę pozwanej i wbrew jej interesom, chociażby przez destabilizowanie jej funkcjonowania pozwanej przez ponawianie bezpodstawnych wniosków i pism, w swej treści zawierających sformułowania obraźliwe i pomawiające pracowników i członków organów statutowych pozwanej, co było wyrazem podejmowaniu prób uniemożliwienia dochodzenia przez pozwaną należnych jej zaległości czynszowych, a także narażając pozwaną na poniesienie wyższych kosztów lustracji i skompromitowanie jej wobec Związku (...), jak również były dowodem na bezprawność działania powoda bowiem powód działał wbrew obowiązkom członka spółdzielni określonym w §(...) Statutu tj. nie dbał o dobro i rozwój Spółdzielni ani

oposzanowanie jej mienia Spółdzielni i jego zabezpieczenie;

e) pominięciu niezaprzeczonego przez powoda faktu o tym, że na jednej z list podpisów członków pozwanej, załączonej do pisma z dnia 26 sierpnia 2013r., figurują podpisy osób posiadających zaległości czynszowe, które popierały działania powoda w celu uniemożliwienia windykacji należności czynszowych, przez co powód działał na szkodę pozwanej, w szczególności wbrew obowiązkom określonym w § (...) Statutu;

f) niedokonaniu prawidłowej oceny charakteru działań powoda poprzez:

- po pierwsze pominięcie, że działania te były świadome i celowe, przy czym ich celem było zdestabilizowanie funkcjonowania i pracy pozwanej, uniemożliwienie dochodzenia należnych jej zaległości czynszowych, na skutek

ciągłego dążenia do wymiany pracownic i ich ukarania, odwołania członków rady nadzorczej czy zarządu pozwanej i ponawiania żądań zwoływania NWZ w sytuacji gdy okoliczności nie uzasadniały takiego zwołania, czy domagania się dokonania ponownych przeglądów dokumentacji w celach sprzecznych z dobrym obyczajami, co z kolei powodowało odsunięcie zarządu pozwanej od zwykłych jego zadań i obowiązków lub nawet zagrożenie ich zaniedbywania,

- **po drugie pominięcie, że działania powoda były podejmowane przy posługiwaniu się przerobioną listą podpisów członków pozwanej, która faktycznie stworzona była jako załącznik do innych pism, a tym samym stanowiła próbę wprowadzania zarządu pozwanej w błąd co do zakresu poparcia żądań powoda w kwestii zwołania NWZ przez pozostałych członków Spółdzielni Mieszkaniowej w K.,**
- **po trzecie pominięcie, że działania i żądania powoda oparte były na zarzutach sprzecznych z rzeczywistością i wynikami kontroli przeprowadzonej przez przedstawicieli niezależnego wobec pozwanej organu, z wynikami której to kontroli powód się zapoznał lub z łatwością mógł był się zapoznać oraz**
- **po czwarte pominięcie, że działania te, jak sam Sąd I instancji stwierdził (str. 16 uzasadnienia wyroku), były niestosowne i naruszające dobra osobiste, a pisma powoda zawierały sformułowania przekraczające ramy dopuszczalnej krytyki i insynuacje dotyczące popełnionych rzekomo przestępstw,**

co w konsekwencji prowadziło do błędnego przyjęcia przez Sąd I instancji, że działania powoda były zgodne z prawem i podejmowane w warunkach dobrej wiary;

g) pominięciu niezaprzeczonego przez powoda faktu, o tym że składał dodatkowe, bezzasadne skargi na działania członków organów pozwanej oraz na jej pracowników w czasie postępowania lustracyjnego, prowadzonego przez przedstawicieli Związku (...), Sąd I instancji w ogóle się nie odniósł do tej kwestii;

h) błędnym uznaniu, że działanie powoda określone w uchwałach stanowiących podstawę jego wykluczenia z grona członków pozwanej - nie były bezprawne, co jest wyraźnie nielogiczne wszak na bezprawność wskazują okoliczności i sposób działania powoda, w tym kierowane do członków organów statutowych pozwanej czy pracownic groźby bezprawne i oskarżenia - które przez sam Sąd I instancji uznane były za niestosowne i naruszające dobra osobiste;

i) błędnym uznaniu, że działanie powoda było działaniem na rzecz Spółdzielni zmierzającym do zachowania przejrzystości gospodarki finansowej spółdzielni i ukrócenia domniemanych działań mających na celu wzbogacenie kosztem Spółdzielni, podczas gdy powód na żadnym etapie postępowania przed Sądem I instancji nie formułował takich twierdzeń, a twierdził jedynie, że wykonywał swe prawa członkowskie, co z kolei stoi w sprzeczności z całokształtem materiału dowodowego i zostało skutecznie podważone przez pozwaną;

j) pominięciu okoliczności, że powód działał w warunkach umyślności,

lub co najmniej rażącego niedbalstwa gdy tymczasem jego negatywne działania były celowe i podejmowane w złej wierze;

h) pominięciu okoliczności o samowolnym zajęciu i bezumownym korzystaniu przez powoda z pomieszczenia piwnicznego, w szczególności pominięciu dowodu w postaci dokumentów - pisma powoda z dnia 7 kwietnia 2014r. (złożonego wraz z odpowiedzią na pozew) potwierdzającego, że powód samowolnie zajął i bezumownie korzystał z pomieszczenia piwnicznego, pozbawiając pozwaną Spółdzielnię przychodów, czym naraził ją na szkodę, jak również wskazywało na brak poszanowania mienia spółdzielni, co było niezgodne z obowiązkami członka spółdzielni określonym w §(...)Statutu;

poprzez sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego:

1) polegającą na przyjęciu, że brak jest okoliczności stwierdzających zaistnienie przesłanek przewidzianych w art. 24 § 2 ustawy - Prawo spółdzielcze i § (...) Statutu, uzasadniających wykluczenie powoda z grona członków pozwanej Spółdzielni, podczas gdy zebrany materiał dowodowy, a w szczególności pozytywny wynik lustracji Spółdzielni w obliczu działań powoda i inne zgłoszone przez stronę pozwaną twierdzenia i dowody - pominięte przez Sąd I instancji - wskazują, że wymienione w zaskarżonej uchwale Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej w K. nr (...) z dnia 17 czerwca 2014r. oraz uchwale Rady Nadzorczej nr (...) z dnia 31 marca 2014r. działania powoda od sierpnia 2013 r. uzasadniały wykluczenie go z grona członków pozwanej Spółdzielni;

2) polegającą na przyjęciu, że powód pismami z dnia 26 sierpnia 2013r. i 25 lutego 2014r. oraz skargami składanymi w czasie postępowania lustracyjnego pozwanej w okresie od 4 listopada 2013r. do 19 grudnia 2013r. realizował swoje prawo jako członka spółdzielni i działał na rzecz Spółdzielni zmierzając do zachowania przejrzystości gospodarki finansowej spółdzielni i ukrócenia domniemyanych działań mających na celu wzbogacenie się kosztem Spółdzielni, gdy tymczasem ww. pisma zawierały nieuzasadnione oskarżenia, znieważenia, zniesławienia, a nawet groźby bezprawne, napisane były w tonie nagannym, aroganckim, jak sam Sąd I instancji stwierdził - były niestosowne i przekraczały granice dozwolonej krytyki, nadto naruszały dobra osobiste osób w nich wymienionych, również wpływały destrukcyjnie i destabilizująco na pracę pozwanej, miały na celu wymuszenie podjęcia działań bezpodstawnych, sprzecznych z dobrymi

obyczajami, w tym prowadzić miały do zwolnienia pracowników pozwanej, odwołania członków organów pozwanej, zwoływania NWZ i przeprowadzania ponownych kontroli dokumentacji przy powoływaniu się na wymagowane i daleko obraźliwe dla ww. osób ku temu przyczyny, miały przeciwdziałać dochodzeniu przez pozwaną należnych jej zaległości czynszowych, powodując ich przedawnienie, a tym samym stanowiły o działaniu na szkodę pozwanej;

3. art. 232 kpc poprzez przejęcie, że pozwana nie wywiązała się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, w tym że

działania powoda nosiły znamiona bezprawnej działalności na szkodę pozwanej i były podejmowane w warunkach złej wiary, podczas gdy prawidłowa i wnikliwa analiza materiału dowodowego przedstawionego przez pozwaną w toku postępowania przed Sądem I instancji powinna prowadzić do wniosków odmiennych;

4. art. 230 kpc przez pominięcie okoliczności, iż następujące fakty zostały przyznane przez powoda w sposób konkludentny wobec niekwestionowania ich w toku procesu, a to:

- faktu bezpodstawnego i sprzecznego z prawem żądania od statutowych organów podejmowania działań naruszających postanowienia statutu, w dodatku sprzecznych z dobrymi obyczajami oraz działania na szkodę Spółdzielni, a także mającym na celu pokrzywdzenie jej członków (str. 3 odpowiedź na pozew),
- faktu ciągłego, począwszy od 26 sierpnia 2013 r., składania przez powoda bezpodstawnych żądań i zarzutów wobec pracowników pozwanej oraz usiłowania zdestabilizowania funkcjonowania Spółdzielni i pracy jej statutowych organów (str. 5. odpowiedzi na pozew),
- faktu załączania do pism listy osób, podpisywanych m.in. przez dłużników oczekujących w zamian wstrzymania lub całkowitego zaprzestania egzekucji zaległości czynszowych (str. 5. odpowiedzi na pozew) oraz świadomego działania na szkodę Spółdzielni Mieszkaniowej w K. przez uniemożliwienie dochodzenia zaległości czynszowych w kwocie 35.000 złotych (str. 2 pisma procesowego pozwanej z dnia 16 lutego 2015r.);

5. art. 217 § 2 kpc w zw. z art. 227 kpc przez niedopuszczenie dowodów z zeznań świadków J. W. i J. J., z uwagi na uznanie przez Sąd I instancji, że wniosek dowodowy nie dotyczy faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie, pomimo że przedmiotem dowodu był fakt podejmowania działań na szkodę Spółdzielni, niedbania o dobro i rozwój spółdzielni.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła też naruszenie przepisów prawa materialnego, tj:

1. art. 42 § 3 w związku z art. 24 § 1 i § 2 ustawy - Prawo spółdzielcze, poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że uchwały - Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej w K. nr (...) z dnia 17 czerwca 2014 roku oraz Rady Nadzorczej nr (...) z dnia 31 marca 2014 roku - podlegają uchyleniu, gdyż zmierzały do pokrzywdzenia powoda i były sprzeczne z postanowieniami Statutu pozwanej, a merytoryczne zarzuty stanowiące przyczynę wykluczenia powoda ze Spółdzielni nie stanowiły wystarczającej podstawy do podjęcia takiej decyzji, a także przez brak przyjęcia, że postępowanie powoda nosiło znamiona bezprawności, a działania powoda obarczone były winą umyślną powoda lub przynajmniej rażącym niedbalstwem, a dalsze jego pozostawanie w Spółdzielni nie da się pogodzić z dobrymi obyczajami, podczas gdy ustalony prawidłowo stan faktyczny, z uwzględnieniem wskazanych wyżej zarzutów co do naruszenia przepisów postępowania, w pełni uzasadniałby przyjęcie, że wystąpiły podstawy uzasadniające wykluczenie powoda ze Spółdzielni (bowiem postępowanie powoda przekraczało granice dozwolonej krytyki i nosiło znamiona groźby bezprawnej, zmierzało do naruszenia dóbr osobistych organów spółdzielni i jego pracowników, wobec czego powód działał wbrew art. 18 § 5 pkt. 1 i 2 Prawa spółdzielczego w szczególności nie dbał o dobro i rozwój spółdzielni, a dodatkowo nie szanował mienia Spółdzielni - § (...) Statutu) - co oznacza, że zaskarżone uchwały podjęte zostały zasadnie i zostały należycie uzasadnione;

2. art. 24 § 1 i § 2 ustawy - Prawo spółdzielcze przez błędną jego wykładnię i brak uznania, że już samo ponawiane przekraczanie granic dozwolonej krytyki organów spółdzielni, składanie groźby spowodowania postępowania karnego w przypadku odmowy wypełnienia żądań przez powoda (groźby bezprawna- art. 115 § 12 kk) czynione były w celu obstrukcji działania tych organów, aby zaspokoić osobiste interesy powoda i innych zadłużonych członków spółdzielni poprzez zaniechanie, a co najmniej uniemożliwienie windykacji należności, jak też nie dbanie o dobro i rozwój spółdzielni oraz o jej mienie (art. 18 § 5 prawa spółdzielczego i § (...) Statutu) powinno stanowić podstawę wykluczenia członka ze spółdzielni;

3. art. 65 kc przez błędną wykładnię oświadczeń woli stron tj. w związku z §

(...) Statutu pozwanej Spółdzielni i błędne przyjęcie że wykluczenie członka spółdzielni nie może nastąpić w okolicznościach niniejszej sprawy, gdyż pozwana rzekomo nie wykazała działania powoda na szkodę Spółdzielni, podczas gdy Sąd I instancji powinien dopuścić możliwości wykluczenia powoda, gdy jego działania podejmowane były w warunkach bezprawności z winy umyślnej lub przynajmniej rażącego niedbalstwa, a działania powoda, w tym pisma powoda z dnia 26.08.2013r. i z dnia 25.02.2014[^] świadczyły o złej wierze i powodują, że dalsze pozostawanie w Spółdzielni nie da się pogodzić z dobrymi obyczajami i świadczy o braku dbałości o dobro i rozwój spółdzielni oraz o jej mienie;

4. art. 65 kc przez błędną wykładnię oświadczeń woli stron tj. § (...) Statutu Spółdzielni polegającą na przyjęciu, że działania podejmowane przez powoda - na które składało się przede wszystkim: składanie skarg i pism zawierających niesprawiedliwe i fałszywe zarzuty i oskarżenia względem organów i pracowników pozwanej, zarówno wobec członków organów Spółdzielni, jak i osób trzecich w osobach przedstawicieli Związku (...) oraz składanie wniosków zawierających żądania podjęcia przez organy i pracowników pozwanej działań niecelowych lub bezpodstawnych - stanowiły realizację jego praw jako członka Spółdzielni, nie były bezprawne i nie były podejmowane w warunkach umyślności lub chociażby rażącego niedbalstwa;

5. art. 18 § 5 pkt. 1 i 2 ustawy - Prawo spółdzielcze oraz § (...) Statutu Spółdzielni przez ich niezastosowanie, a w konsekwencji brak uznania, że członek spółdzielni ma obowiązek przestrzegać przepisów prawa, postanowień statutu i opartych na nich regulaminów, jak również dbać o dobro i rozwój spółdzielni, szanować i zabezpieczyć mienie Spółdzielni oraz uczestniczyć w realizacji jej zadań statutowych, co przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym sprawy powinno prowadzić do wniosku, że powód w sposób daleko idący naruszył normę wyrażoną tym przepisem. art. 115 § 12 Kodeksu karnego przez jego niezastosowanie i brak stwierdzenia że powód zmuszał członków zarządu pozwanej w swym piśmie z dnia 26 sierpnia 2014r. do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zebrania za pomocą groźby spowodowania postępowania karnego tj. groźby bezprawnej i groźbę tą ponowił w piśmie z dnia 25 lutego

2014r., wskazując „aby zabezpieczyć się przed ewentualnym zignorowaniem naszych postulatów, zastrzegamy sobie w przypadku braku reakcji po 14 dniach (ogłoszenia na tablicach ogłoszeń o terminie N.W.Z.) zgłoszenia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w stosunku do Zarządu S.M. oczywiście do prokuratury”;

6. art. 212 i 216 Kodeksu karnego poprzez jego niezastosowanie i brak uznania działań powoda, w tym jego zarzutów i oskarżeń formułowanych w piśmie z dnia 26 sierpnia 2013r., w skargach składanych w trakcie postępowania lustracyjnego oraz w piśmie z dnia 25 lutego 2014r. - za zniesławiające i naruszające cześć i dobre imię Spółdzielni, co naraziło Spółdzielnię (lub mogło ją narazić) na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania prowadzonej przez nią działalności, przy jednoczesnym pominięciu domniemania bezprawności wynikającego z ww. przepisów oraz braku złej wiary powoda;

7. art. 23 i 24 Kodeksu cywilnego przez jego niezastosowanie i brak uznania działań powoda, w tym jego zarzutów i oskarżeń formułowanych w piśmie z dnia 26 sierpnia 2013r., w skargach składanych w trakcie postępowania lustracyjnego oraz w piśmie z dnia 25 lutego 2014r. - za naruszające dobra osobiste członków organów pozwanej i jej pracowników przy jednoczesnym pominięciu domniemania bezprawności wynikającego z ww. przepisów oraz braku złej wiary powoda;

8. art. 271 i 273 Kodeksu karnego poprzez jego niezastosowanie i brak uznania działań powoda w postaci załączenia listy osób popierających powoda w żądaniach z dnia 26.08.2013r. i z dnia 25.02.2014[^]- podrobionej i przerobionej z podpisami m.in. świadka J. Z. (który zaprzeczył, że podpisywał w celach wymienionych w pismach powoda tę listę) oraz z podpisami osób nieżyjących,

9. art. 18 § 5 pkt. 1 i 2 ustawy - Prawo spółdzielcze oraz § (...) Statutu Spółdzielni przez ich niezastosowanie, a w konsekwencji brak uznania, że członek spółdzielni ma obowiązek przestrzegać przepisów prawa, postanowień statutu i opartych na nich regulaminów, jak również dbać o dobro i rozwój spółdzielni, szanować i zabezpieczyć mienie Spółdzielni oraz uczestniczyć w realizacji jej zadań statutowych, co przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym sprawy powinno prowadzić do wniosku, że powód w sposób daleko idący naruszył normę wyrażoną tym przepisem.

10. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 5 kc przez jego niezastosowanie w

okolicznościach niniejszej sprawy, podczas gdy działania powoda - polegające przede wszystkim na: składaniu skarg i pism zawierających niesprawiedliwe oraz fałszywe zarzuty i oskarżenia wobec członków organów i pracowników pozwanej, zarówno względem organów Spółdzielni, jak i względem osób trzecich, a także składaniu wniosków zawierających żądania podjęcia działań niecelowych, bezpodstawnych i bezprawnych przez organy i pracowników pozwanej - stanowi uczynienie ze swego prawa użytku, który jest sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa oraz z zasadami współzycia społecznego, co oznacza, że Sąd I instancji nie powinien uważać tych działań za wykonywanie prawa, a działania te nie powinny korzystać z ochrony.

III. Wskazując na powyższe zarzuty, pozwana wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego przed postępowaniem apelacyjnym, według norm przepisanych,

ewentualnie

3. uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego przed postępowaniem apelacyjnym, według norm przepisanych,

Powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanej i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja nie była zasadna.

Wbrew zarzutom skarżącej, dokonana przez Sąd pierwszej instancji ocena materiału dowodowego sprawy nie narusza art. 233 kpc, gdyż poczynione przez Sąd ustalenia faktyczne i wyprowadzone z nich wnioski są prawidłowe, zgodne z logiką i zasadami doświadczenia życiowego. Wywody apelacji dotyczące przedmiotowej kwestii stanowią de facto zaprezentowanie subiektywnego poglądu pozwanej co do interpretacji stwierdzonych w toku postępowania okoliczności, która przeprowadzona została przez Sąd Okręgowy w toku stosowania prawa materialnego. Pozwana twierdziła bowiem, że ze wskazanych faktów wynika zła wiara powoda, stosowanie gróźb bezprawnych, celowe dążenie do destabilizacji pracy Spółdzielni, do uniemożliwienia jej dochodzenia zaległości czynszowych, do wymiany pracowników i ukarania ich, do odwołania członków Zarządu czy Rady Nadzorczej. Te same argumenty zostały podniesione w części apelacji odnoszącej się do zarzutu naruszenia zaskarżonym wyrokiem prawa materialnego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, były one niesłuszne.

Zgodnie z art. 24 § 2 ustawy Prawo spółdzielcze, wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić w wypadku, gdy z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami statutu spółdzielni lub dobrymi obyczajami. Wykluczenie jest środkiem radykalnym, niezwykle dotkliwym, zwłaszcza gdy chodzi o spółdzielnię mieszkaniową. Może być zatem dokonane jedynie w przypadku, gdy konkretne, zawinione zachowanie jej członka jest tak rażące, iż powoduje, że dalsze jego pozostawanie w spółdzielni będzie nie do pogodzenia z postanowieniami statutu lub zasadami współżycia społecznego. Przyczyna wykluczenia musi być jasno podana w uchwale organu spółdzielni. Ocena, czy to zachowanie członka może stać się podstawą wykluczenia, podlega kontroli Sądu. Rola sądu w tym postępowaniu polega nie na ocenie całokształtu zachowania się i działalności członka, lecz jedynie na zbadaniu, czy przyczyny podane w uchwale o wykreśleniu istniały i czy wykreślenie członka Spółdzielni z tych właśnie przyczyn nie naruszało przepisów prawa lub postanowień statutu.

Uzasadnienie uchwały Rady Nadzorczej z 31 marca 2014 r. o wykluczeniu powoda stwierdza, że działał on na szkodę Spółdzielni, a następnie odwołuje się do treści pisma z dnia 25 lutego 2014 r., którego współautorem był powód, adresowanego do Zarządu pozwanej. Pozwana podnosiła w sprawie niniejszej, że działania powoda szkodzące Spółdzielni datują się od 26 sierpnia 2013 r., kiedy to wniesione zostało pismo podpisane m.inn. przez powoda, w którym postawiono szereg niesłusznych zarzutów organom pozwanej i bezpodstawnie żądano zwołania Walnego Zgromadzenia. Tymczasem pismo to nie zostało powołane w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały.

Mimo tego Sąd pierwszej instancji przeanalizował treść obu powołanych przez pozwaną pism i zasadnie doszedł do wniosku, że nie stanowią one wystarczającej podstawy do uznania, iż postępowanie powoda odpowiadało przesłankom z art. 24 § 2 ustawy Prawo spółdzielcze, a także podstawom wykluczenia członka określonym w § (...) Statutu pozwanej. Wbrew wywodom apelującej, nie zdołała ona bowiem wykazać świadomego działania powoda na szkodę Spółdzielni lub wbrew jej interesom. O istnieniu winy umyślnej można mówić wówczas, gdy stosunek psychiczny członka do jego czynu jest świadomy, a ponadto gdy dany członek, mając świadomość szkodliwości skutku swojego postępowania, chce tego dokonać lub godzi się na to. Z rażącym niedbalstwem mamy do czynienia wtedy, gdy członek spółdzielni nie zachował staranności, jakiej można wymagać, mimo że możliwość wystąpienia skutku mógł przewidzieć. Przedmiotowe pisma skierowane były do Zarządu pozwanej, a nie do podmiotów zewnętrznych. Fakt, że zawierały żądania nie mające podstaw prawnych np. co do zwołania przez Zarząd Nadzwyczajnego Zgromadzenia Członków słusznie oceniony został przez Sąd pierwszej instancji jako nie przesądzający o świadomym działaniu powoda przeciwko interesom pozwanej i nie wyrządzający pozwanej konkretnej szkody. Jako członek Spółdzielni powód ma bowiem liczne prawa, obejmujące także domaganie się informacji o działaniu pozwanej lub składanie wniosków (art. 18 Prawa spółdzielczego, (...) Statutu pozwanej). Brak orientacji prawnej powoda co do tego, że część jego postulatów nie ma oparcia w przepisach prawa regulujących działanie spółdzielni powoduje, że nie można przypisać mu złej woli. Dotyczy to także podnoszonego w apelacji zarzutu, że zawarte w pismach podpisanych przez powoda zapowiedzi zgłoszenia do Prokuratury lub innych organów ścigania podejrzenia o popełnieniu przez

Zarząd pozwanej przestępstwa były groźbą bezprawną w rozumieniu art. 115 § 2 kk. Zgodnie z tym przepisem nie stanowi takiej groźby zapowiedź spowodowania postępowania karnego, jeżeli ma ona jedynie na celu ochronę prawa naruszonego przestępstwem, a powód działał w przeświadczeniu, że Zarząd ma obowiązek zwołać Walne Zgromadzenie zgodnie ze skierowanym do niego żądaniem.

Wbrew interpretacji zaprezentowanej przez skarżącą, nie ma podstaw, by uznać na podstawie wskazanego w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały pisma z 25 lutego 2014 r., iż powód w sposób ciągły dążył do wymiany i ukarania pracownic pozwanej lub odwołania członków Zarządu. Na końcu owego pisma znalazł się tylko zapis, że autorzy na Walnym Zgromadzeniu będą opowiadać się za wymianą pracownic administracji i odwołaniem Rady Nadzorczej, do czego mieliby prawo (k.38-39 akt).

Podzielić należy ocenę Sądu Okręgowego, że pozwana nie wykazała, by to, co wskazane zostało jako powód wykluczenia powoda było działaniem na szkodę Spółdzielni. Nie przedstawiono dowodów na to, że powód składał dodatkowe, bezzasadne skargi na działalność organów Spółdzielni do przeprowadzających lustrację pozwanej przedstawicieli związku (...). Powód przyznał tylko, że rozmawiał telefonicznie z szefową zespołu lustracyjnego, w sprawie, która go dotyczyła (zeznanie powoda na rozprawie 17 lutego 2015 r.). Przede wszystkim, materiał dowodowy sprawy nie potwierdza zarzutów skarżącej, że celem działania powoda było uniemożliwienie pozwanej egzekwowania należności od członków zalegających z zapłatą należności czynszowych oraz zdestabilizowanie funkcjonowania Spółdzielni i jej statutowych organów. Pozwana nie wykazała, w jaki sposób wystosowane do jej Zarządu pismo wskazane w uzasadnieniu zaskarżonych uchwał, (a nawet oba pisma, na które pozwana się powołuje, z 26 sierpnia 2013 r. i z 25 lutego 2015 r.), miałyby powodować destabilizację jej działania lub pozbawiać ją możliwości prowadzenia działań egzekucyjnych wobec osób podpisanych pod pierwszym z wymienionych pism, lub przeciwnie - zmuszać ją do zwalniania pracowników.

Dodatkowo tylko można wobec tego wskazać, że nie została wykazana okoliczność, jakoby większość podpisanych pod pismem z 26 sierpnia 2013 r. stanowili dłużnicy pozwanej (za wyjątkiem małżonków K.- vide ugoda zawarta przez pozwaną z tymi członkami dnia 18 lutego 2014 r.).W pełni trafnie wskazał w tym kontekście Sąd Okręgowy, że nawet gdyby tak było, nie stanowiłoby to o bezprawności działania powoda.

W tym miejscu wyjaśnić należy, że zgłoszone przez pozwaną na etapie postępowania odwoławczego wnioski dowodowe podlegały oddaleniu. Wniosek o przesłuchanie świadka A. B. na okoliczność „ustalenia i dookreślenia podstaw i przyczyn wykluczenia powoda”, jego złej wiary, nękania pracowników pozwanej i destabilizowania pracy jej organów był spóźniony, gdyż powinien być zostać zgłoszony w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji (art. 381 kpc), natomiast dowód z pisma Komisariatu Policji w K. z 23 maja 2015 r. był nieprzydatny w sprawie, gdyż (niezależnie od tego, że nie wynika z niego, co powód twierdził wobec organów ścigania), okoliczność ta nie została wskazana jako przyczyna podjęcia zaskarżonych uchwał.

Wbrew zarzutom skarżącej, Sąd Okręgowy nie pominął w swych rozważaniach kwestii podpisów na liście osób popierających pismo z 26 sierpnia 2013 r. Słusznie natomiast wskazał Sąd, że powtórzone w apelacji twierdzenie, jakoby to powód posłużył się przerobioną, lub wręcz odłączoną od innego dokumentu listą z podpisami nie został wykazany. Niewystarczające było bowiem w tym zakresie zeznanie świadka J. Z., na które powołuje się pozwana; nie wynika z nich, że to powód jest za tę nieprawidłowość odpowiedzialny lub że o niej wiedział.

Zarzuty apelacji odnoszące się do tego, iż powód miał przez jakiś czas korzystać samowolnie z pomieszczenia piwnicznego pozwanej były chybione. Niezależnie bowiem od tego, że z przedstawionego przez pozwaną pisma powoda datowanego 7 kwietnia 2014 r. wynika tylko, że powód zwolnił zajmowane pomieszczenie (k.105 akt), to jest to okoliczność irrelevantna, ponieważ nie stanowiła powodu jego wykluczenia z rejestru członków pozwanej.

Nie zasługiwał na podzielenie zarzut naruszenia art. 23 kc i 24 kc. Jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy, kierując do pozwanej pisma z licznymi postulatami i pytaniami powód nie działał bezprawnie lecz w ramach przysługujących mu praw członka Spółdzielni. Przytoczone w apelacji sformułowania zawarte w obu powołanych wyżej pismach podpisanych przez powoda dotyczą albo zarzutów, że doszło do „oszustwa” ze strony nieokreślonych osób zajmujących

się sprawami Spółdzielni, „przywłaszczenia nieuzasadnionych korzyści przez pracowników”, „przedstawienia do lustracji fałszywego statutu” , albo ocen dotyczących działania Prezesa Zarządu i członków Rady Nadzorczej („stali się ochroniarzami dawnego zarządu i pracowników”, prezes „cynicznie” doprowadził do podniesienia składki członkowskiej). W judykaturze nie budzi wątpliwości, że wypowiedzi ocenne mogą powodować naruszenie dóbr osobistych tylko w razie ujęcia ich w formę obraźliwą, przekraczającą powszechnie akceptowane normy. W tym przypadku sytuacja taka nie zachodziła. Osoby pełniące funkcje w organach takiej osoby prawnej jak spółdzielnia mieszkaniowa muszą liczyć się z tym, że będą poddawani krytyce ze strony członków spółdzielni, także tej całkowicie nieuzasadnionej. Przytoczone wyżej sformułowania, zarzucające, że miały miejsce czyny karalne po stronie organów lub pracownikowi pozwanej, znalazły się w przedmiotowych pismach podpisanych przez powoda w kontekście przedstawianych tam zarzutów dotyczących działalności Spółdzielni. Słusznie stwierdził Sąd Okręgowy, że nie może to być utożsamiane z umyślnym działaniem na szkodę pozwanej. Podkreślenia wymaga, że przedmiotowe pisma skierowane zostały do samej pozwanej, nie zostały rozpowszechnione. W ramach działania takiego podmiotu jak pozwana spółdzielnia mieszkaniowa, mająca wielu członków, powstają, co jest naturalne i nieuniknione, konflikty i rozbieżność zdań oraz ocen. Organy spółdzielni muszą to uwzględniać. Sięganie po tak daleko idący środek jak wykluczenie ze spółdzielni członka, który w dwóch pismach skierowanych do organów tejże spółdzielni zawarł niezasadną krytykę i wnioski, nie zasługuje na akceptację, jako sprzeczne z celem art. 24 § 2 ustawy prawo spółdzielcze.

Tak więc, zdaniem Sądu Apelacyjnego, ze zgromadzonego materiału dowodowego Sąd Okręgowy wyprowadził wnioski logiczne, poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, a ocena Sądu pierwszej instancji nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i jest prawidłowa. Nie doszło także do naruszenia zaskarżonym wyrokiem przepisów prawa materialnego wskazanych w apelacji. W szczególności, w pełni prawidłową była zastosowana przez Sąd Okręgowy ocena, iż okoliczności niniejszej sprawy przemawiały za uznaniem, iż nie zachodziły przesłanki z art. 24 § 2 ustawy prawo spółdzielcze do wykluczenia powoda ze spółdzielni. Uchylenie obu zaskarżonych uchwał było zatem słuszne w świetle art.42 § 3 powołanej ustawy, gdyż były one sprzeczna z postanowieniami statutu i miały na celu pokrzywdzenie powoda jako członka pozwanej.

Chybione było powołanie się przez pozwana na normę art. 5kc, gdyż oddalenie powództwa na jej podstawie wymagałoby uznania, że nadużyciem prawa ze strony powoda jest nie wnoszenie pism lecz składanie skarg, o czym mowa w apelacji, lecz skorzystanie z przysługującego prawa zaskarżenia uchwały spółdzielni.

Wobec powyższego zaskarżony wyrok jest słuszny, a zarzuty apelacji były niezasadne, wobec czego nie zdołały podważyć jego prawidłowości. Skutkowało to oddaleniem apelacji.

Sąd Apelacyjny orzekł zatem jak w sentencji, na mocy art. 385kpc. Koszty postępowania apelacyjnego na rzecz wygrywającego powoda zasądzone zostały na mocy art.98 kpc w zw. z art.391§ 1 kpc i §11 ust.1 pkt 1 w zw. z § 13 ust.1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j.Dz.U.2013r.,poz.461).

SSA Ewa Solecka SSA Joanna Kurpierz SSA Lucyna Świdorska-Pilis